

Fodrász

BUDAPESTI FODRÁSZOK IPARTESTÜLETE HIVATALOS LAPJA

Az ipartestületi telefonszáma :
422—968
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Hársfa-utca 43.
Megjelenik minden hó 6- és 20-án.

Főszerkesztő és fel. kiadó: **ECKERT BALINT**
Felelős szerkesztő: **Dr. HORVÁTH LAJOS**
Szerkesztő: **JÓNUTZ JÓZSEF**

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . P 6.—
Félévre . . . . . P 3.50
Egyes példány ára: 80 fillér

Az összes vegyszerekre vonatkozik a betiltás!

A fodrásziparosság legszélesebb rétegében keltett megdöbbenést a lapunk legutóbbi számában közölt belügyminiszteri rendelet, amely a fodrásziparosoknak megtiltja a tartóshullámosítás vegyi szerrel való végzését. A 221.184—1940. B. M. sz. rendelet értelmében szublimáttal impregnált itatóspapírból és alumínium lemezből álló szereknek és eszközöknek használata tilos.

A vegyifűtéses dauerolás az utóbbi időben erősen tért hódított, mert olcsóságánál fogva könnyebben volt beszerezhető és olyan falvakban is lehetett ilymódon tartóshullámosítani, ahol villany hiányában más mód nem volt. De nagyobb üzletekben is több helyen használták, mert a vendégek közül néhányan szívesebben vették, mint a villannyal való tartóshullámosítást. Értethető, hogy a váratlanul jött rendelkezés súlyosan érinti a fodrásziparosság széles rétegét. Ezért az ipartestület elnöksége azonnal eljárta az illetékes fórumoknál, hogy a rendelkezés megváltoztatása tekintetében a rendelkező hatóság felfogását a módosításra vonatkozóan megismerje, továbbá, hogy megtudja, mik voltak indítókai a rendelet kiadásának és hogy az valamennyi vegyifűtéses eljárásra vonatkozik-e.

A rendeletet kiadó Belügyminisztérium illetékes osztályán a következőket közölték:

A közegészségügyi hatóságok (kerületi tisztiorvosok, stb.) több ízben fejezték ki aggályukat a vegyifűtéses tartóshullámosítással szemben, minthogy véleményük szerint a hőt fejlesztő vegyi folyamat alatt olyan anyagok keletkeznek, amelyek az egészségre károsak

lehetnek. A Belügyminisztérium illetékes osztálya kémiai vizsgálatának eredménye ugyanerre a megállapításra vezetett és ezért a betiltást el kellett rendelni. Az ipartestületet azért nem kérdezték meg előzetesen és azért nem kérték ki a véleményét, mert a Belügyminisztérium álláspontja szerint ez nem ipari szakkérdés, hanem kizárólag egészségügyi, ami orvosok és vegyészek véleménye alapján bírálendő el. A szakvélemények eredménye a betiltó rendelkezés, amelyet megváltoztatni a minisztérium nem hajlandó.

Arra a kérdésünkre, hogy nem lehetne-e előállítani olyan vegyi anyagot, amelyből hiányoznának az egészségre káros anyagok, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az összes vegyifűtésre alkalmas eljárásoknál káros anyagok jönnek létre, azokat kiküszöbölni nem lehet. Ez tehát azt jelenti, hogy semmiféle vegyifűtéses tartóshullámosítás nem végezhető el, mert bármilyen összetételű és bármilyen elnevezésű anyagra egyaránt vonatkozik a belügyminiszteri tiltó rendelet.

A rendelethez természetesen alkalmazkodni kell, és ezért a legnyomatékosabban felhívjuk a kartársak figyelmét arra, hogy vegyifűtéssel tartóshullámosítást ne végezzenek, ilyen szereket üzletükben ne is tartsanak.

Minthogy a mi gyakorlati tapasztalataink szerint a vegyifűtéses tartóshullámosításnál egészségre káros következmények nem mutatkoztak, felterjesztéssel élünk a Belügyminiszter úrhoz a rendelet olyan módosítása érdekében, hogy bizonyos elővigyázati intézkedések mellett, amelyek mindenféle káros következményt eleve kizárnának, engedélyezze ismét a vegyifűtéses tartóshullámosítást.

Rövid haj a divat mérlegén

Elsősorban is elismerésünket kell, hogy kifejezzük azoknak a fáradhatatlan előharcosainknak, akik szakmánknak életerejét, vérkeringését fokozott szorgalommal szabályozzák és vezetik feltartóztatlanul azon az úton, amely olyan lüktető erővel halad előre. A vízhullám multja, amely szinte csak pár évre tehető vissza, bizony nagy erőpróbát vívott szakmánk megújulásában. Amikor a vashullámosításról, a vízhullámosításra tértünk át — és ezt öregeknek, fiataloknak egyaránt meg kellett honosítaniok — mindennek mai eredménye az, hogy szakmai tekintélyünk világviszonylatban is olyan szépen szerepel és ezeknek megfelelően foglal helyet.

A hajviseletnek is, mint minden más divatnak, amely a hölgyekkel kapcsolatos, szorosán párhuzamot kell, hogy tartsanak, vagyis együtt kell haladniok. Azt hiszem, a mai fodrásztársadalom teljesen tisztában van azzal, hogy csak így lehet meg ma a létjogosultságunk a változatos hajviseletek korszakában. Nekünk fodrászoknak is hozzá kell segítenünk ezeknek a vezetéséhez és irányításához külön és egyenként szakvéleményünk nyilvánításával sajátmagunkat.

Most szabad legyen megkérdezniem kedves kollégáimat, a főnöki és segédi kart, vettek-e már elő ceruzát és papírost, hogy kiszámítsák, melyik divat mibe kerül nekünk? Azt hiszem nem. Pedig ez nem is olyan haszontalan időtöltés, illetve fáradság ahhoz, hogy tiszta képet kapjunk. Állítsuk csak egymással szemben az éppen most viaskodó két divatot: a növesztett haját és a rövid haját.

A rövid haj térhódításának idején egy vendég közepes-gyors munkaerőkre berendezett szalonba — hajvágás, mosás ondolálással — 1, 1¼ óra alatt készült el. Nem beszélve nagyobb munkák, mint például szőkítés, festés stb. idő és anyag megtakarításával a mai növesztett hajjal szemben. A vízhullám szülőbölcsőjéhez a tehetősebb fodrászmesterek az akkor újszerű központi hajszárító berendezéssel szerelték fel magukat, tekintélyes anyagi áldozatokkal, míg a kisebb pénzü emberek az úgynevezett kézi-géppel kombinált búrákkal bonyolították le üzleti forgalmukat. Ezek ma mint „drága ócskavas” hevernek a fodrászszalonok pincéjében. Mind ezt felváltották fantasztikusabbnál fantasztikusabb méretű és formájú búrák, amelyekből bizony egyik-másik cég nem sajnálta a biztos eredményhez szükséges villanyfogyasztást sem; természetesen ez a mi zsebünk rovására ment. Hogy mi minden kell ahhoz, hogy egy modern növesztett vízhullámosított haj teljesen elkészüljön, lássuk csak az alábbiakat:

Először a hajmosásokhoz legalább két adag szampont kell.

Másodszor egy ilyen hajviselethez majdnem háromszor annyi fixáló szükséges, ami a szárítást megháromszorozza a rövid hajjal szemben.

Harmadszor majdnem annyi babatű kell az elkészítéséhez, mint amennyi valamikor az egész üzlet készletét képezte.

Negyedszer egy ilyen hajviselet ma legkevesebb negyvenötven gyűrűből áll, ami munkánkat, illetve a segédek munkáját legalább megkétszerezi úgy berakásnál, mint felfésülésnél.

Ötödször a jelentéktelennek látszó olajok és hajlakkok fogyasztása is kétszeres.

Hatodszor nem is említve azt a munkamegtorpanást, amit mindezeknek a hihetetlenül túlméretezett hajviseletnek elkészítése von maga után.

Nem utoljára említésreméltó, hogy ma már a hajvágást szinte nem is ismerjük, mivel annyira mellőzve lett a rövid hajviselet a növesztettel szemben. Erre pedig éppen semmi költségünk nem volt és szinte percek alatt készült el.

Ezzel szemben vannak még ma is szalonok, ahová a vendég egy-egy kifésülésre visszamehet minden különösebb díjazás nélkül, mert ez jár. Vagy ahol ezt díjazák, ott legfeljebb húsz-harminc fillér, nem is beszélve a tízfilléres kifésülésekről, amiért természetesen készenlétben kell állnia a főnöktől a tanulóig mindenkinek, ameddig a vendéget tíz-tizenöt percen keresztül fésülik, olajozzák, vagy éppen lakkozzák a fent említett összegért.

Még sok-sok hasonló esetet lehetne felsorakoztatni, amit egy ízlésesen, szép vonalakkal megválasztott rövid hajviselettel ki lehetne küszöbölni.

Mindezekhez az szükséges, hogy egyesült erővel támogassuk szakmánkat ebben az irányban, hogy munkánk úgy erkölcsi, mint anyagi elismerést élvezhessen a vendégkörével szemben.

Fabó Schmidel László.

A Szövetség tisztújító közgyűlése 1940. május 6.

Elnök: Grasz Miklós.

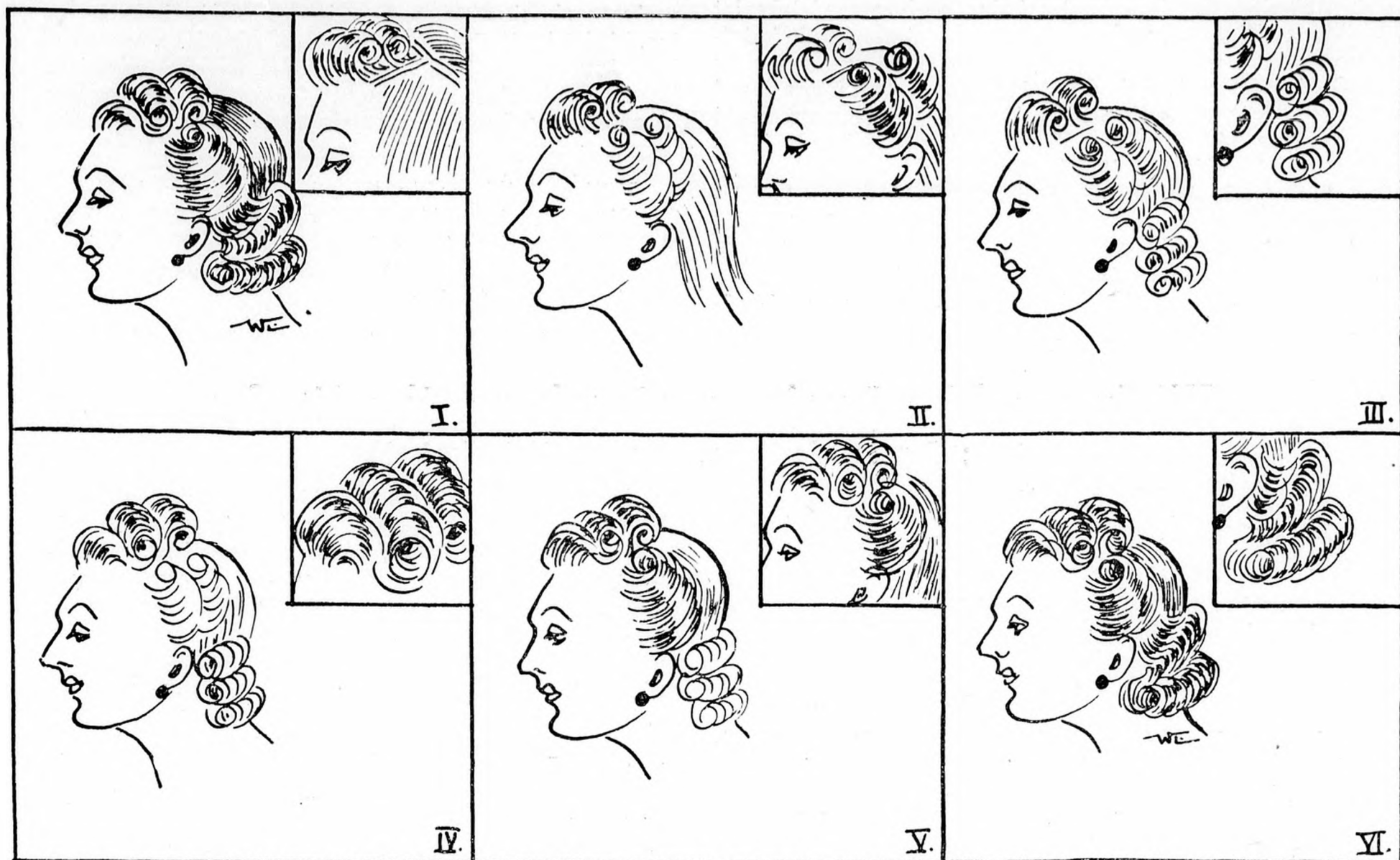
Társelnökök: Petz Antal Budapest, Bárdos András Eger.

Számvizsgálók: Hochmann János, Budapest, Kahlesz Ferenc Budapest, Mihályi Károly Pestszenterzsébet.

Vidéki választmányi tagok: Kiss József Kiskúnfélegyháza, Szabó Nándor Keszthely, Riemer József Sopron, Magda Miklós Eger, Mészáros Pál Komárom, Gumilár Ferenc Nagykanizsa, Dudás Sándor Szeged, Schempák József Szolnok, Bognár István Kaposvár, Bittai István Zalaegerszeg, Németh János Kecskemét, Dobszai István Kíspeszt, Nagy István Pestszenterzsébet, vitéz Szilágyi Lajos Gyula, Tóth Endre Miskolc.

Budapesti körzet alosztályainak rendes és póttagjai:

Választmányi tagok: I. ker. Vidra Mihály, Kohán László, póttag: Knappig Alajos. II. ker. Drach János, Fodor György, póttag: Kovács János. III. ker. Babics Lajos, Magyar Ferenc, póttag: Várvizy István. IV. ker. Róth Károly, vitéz Lelkes István, póttag: Bajos József. V. ker. Langmár Károly, Buchholz József, póttag: Pofkovits Ignác. VI. ker. Mangol Miklós, Silló István, póttag: Hirsch Sándor. VII. ker. Kiss Sándor, Friedrich Ferenc, póttag: Zódi János. VIII. ker. Rebeles Károly, K. Kovács János, póttag: Tarnay Márton. IX. ker. Schultz Vencel, Dániel János, póttag: Rohál Sándor. X. ker. Martonossy István, Páhi Péter, póttag: Major Mihály. XI. ker. Cseh István, Dittelján György, póttag: Kleinmayer József. XIII. ker. Pálmay János, Fichter Sebestyén, póttag: Balatoni Gyula. XIV. ker. Lutz Jakab, Pablényi József, póttag: Kovács Ferenc.

Modern frizura helyes készítése vassal

A kézművesiparosság állásfoglalása az új adóreform ügyében

Ipartestületközi értekezletet tartottak az IPOK-ban

Reményi-Schneller Lajos dr. pénzügyminiszter a képviselőház elé terjesztette az egyenes-adókra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatát, amely számos vonatkozásban közelről érinti a kézművesiparosságot. Az Ipartestületek Országos Központja a kézművesiparosság kívánságainak meghallgatása céljából a fővárosi és pestkörnyéki ipartestületek képviselőinek bevonásával értekezletet tartott, amelyen megjelent a törvényhozás számos tagja is.

Papp József m. kir. kormányfőtanácsos elnök hangoztatta, hogy a kézművesiparosság anyagi erején felül mindenkor eleget tett adófizetési kötelezettségének és vállalta azokat a terheket, amelyeket az állam fenntartása a kézművesrendre rótt.

Müller Antal és Tegzes László országgyűlési képviselők kijelentették, hogy a törvényjavaslat parlamenti tárgyalása során felszólalásaikban a kézművesiparosság kívánságára felhívják a pénzügyminiszter úr figyelmét.

Szeghalmi László dr. titkár ismertette a törvényjavaslatnak a kézművesiparosságot érintő részét. Rámuta-

tott arra, hogy a törvényjavaslat szerint az adóalap megállapításánál figyelembe kell venni az adóztatás éve alatt előállított, de el nem adott javak pénzbeli értékét is. A legfeljebb egy segédet és egy tanoncot vagy segéd nélkül legfeljebb 2 tanoncot tartó kisiparosok általános kereseti adóját a tervezett fix összegben határozza meg. A kis- és nagyközségekben lakó kézművesiparosság adóját mérsékli, ezzel szemben a városokban, jelesen a fővárosban lakó kézművesiparosok adóját lényegesen felemeli. Számításai szerint a falusi kisiparosság adója a törvénytervezet szerint pótdadókkal együttesen 41.67 pengőt tesz ki, amíg a fővárosi iparosok adója a törvénytervezetben foglaltak figyelembevételével kb. 199.82 pengőt tesz ki, ha az iparos 1 segédet és tanoncot foglalkoztat. Míg a pestkörnyéki városokban, ha az iparos segéd nélkül 2 tanonccal dolgozik, adóját a törvénytervezet szerint kb. 126.68 pengőben állapítják meg. Rámutatott továbbá arra, hogy a törvénytervezet a 65 éven felüli kézművesiparosok, valamint azok az önálló kézművesiparosok, akiknek jövedelme túlnyomórészt napszám keresetből származik, keresetiadójuk felét fizetik.

Ezután Szeghalmi László dr. felhívta az értekezlet figyelmét arra, hogy a törvénytervezet szerint felhatalmazták az adófelszólamlási bizottságot arra, hogy az új kivetés mellőzésével a következő évre változatlanul fenntartott kereseti-, illetve jövedelem- és vagyonadó alapokra nézve, ha a változatlanul fenntartott adóalap az adózó valószínű jövedelménél vagy vagyonánál kisebb, az adózót beidézze és az adó a tényleges jövedelemnek vagy vagyonnak megfelelően felemelje. A tényleges jövedelem megállapítása céljából a járásbírók felfedező esküt vehetnek ki az adózóból.

Az értekezlet végén úgy határozott, hogy a kézmű-

vesiparosoknak az egyenesadók reformjával kapcsolatos kívánságait összefogja, azt egyrészt a pénzügyi kormányzathoz küldi meg, másrészt azokra felhívja a törvényhozók figyelmét, hogy a javaslat képviselőházi tárgyalása során a kézművesiparosság kívánságaira is legyenek figyelemmel.

Müller Antal m. kir. kormányfőtanácsos és Tegzes László dr. országgyűlési képviselők hangoztatták, hogy a törvényjavaslat tárgyalása során az értekezleten elhangzottakra tekintettel lesznek és azokra a kormányzás figyelmét felhívják.

Mit hoz a kézművesiparosságnak az új adóreform

Irta: Tegzes László dr., országgyűlési képviselő

Az egyenesadók reformjáról szóló javaslatnak a családvédelmi és népszaporaság vitális kérdésein túl, egy másik nagyfontosságú magyar társadalmi és gazdasági kérdésre lesz döntő befolyással. Az általános kereseti adóra vonatkozó rendelkezések a közvélemény elé hozzák egy alig emlegetett és a maga hallgatag voltában csendesen vérző, de igen értékes magyar társadalmi rétegnek a magyar kisiparosságnak állapotát. Ennek a társadalmi rétegnek sorsáról van szó, amely az individuálista és a kollektivistá világnézetek ütközésének viharában a középre szorul és éppen azért megmaradása, erősödése, vagy megfogyatkozása bizonyos fokig útmutatásszerű lesz ennek a társadalmi harenak kimenetele szempontjából. Ez az a réteg, amely kialakulása óta szűrője volt a társadalmi kapilaritásnak, a falu egészséges város felé szivárgásának, elválasztója volt és találkozója az érdekekben sokszor ütköző munkásnak és munkaadónak, ma pedig ütközője, talán visszatartója egyik oldalon a túlzó szociális követeléseknek, a másik oldalon és a merev elzárkózásoknak. Ez a réteg, amely most itt vergődik a nagy tőke verseny és a szociális küzdelmek malomköve között, nemesak társadalmi, hanem nemzeti történelmi multja is van.

A kézművesiparosságot erősségében éppen úgy, mint mindent, aminek történelmi multja volt, az a szabadverseny kezdte ki először, amely felbontotta hivatásrendi szervezeteit, hogy aztán egyenként tegye az egykor szabad rend tagjait egy másik gazdasági rend szolgádjává. És hogy mindez nem érzélem, hanem valóság arra a legkitűnőbb alkalom az adózás kérdéseinél rámutatni. Fellner Frigyes egyetemi tanárunk kimutatja, hogy az alig negyedmillió, alkalmazottaival kb. 1 milliónyi kisiparosság 1933-ban az egész országban kivetett 490 millió egyenes adóból 68 millió pengő egyenes adót fizetett. 15 millióval többet, mint a kétszer annyi értéket termelő gyárpar. A közvetett adóknál a 335 és fél millióból 60 milliót, 13 millióval többet, mint a gyárpar. Társadalmi biztosításnál az összes terheknek 24.5 százalékát viseli, 17 millióval több, vagyis az ország keresőképes 8.8 százalékát kitevő kisiparosság tehát a 938.1 millió köteherből 25.97 százalékát viseli, a gyárpar 14.7 százalékaival, a kereskedelem 19.9 százalékaival és a mezőgazdaság 15.2 százalékaival szemben.

A korkép még nem teljes. Mert a másik oldalon ott állnak azok a szociális terhek, amelyek a háború előtti 4 százalékkal szemben átlag a munkabérek 20 százalékaival emelték a szociális terheit a kisiparosságnak, az

alkalmazottak javára szóló legkisebb munkabér, a maximális munkaidő, a fizetéses szabadság, a betegség, baleset és öregség biztosításának rendezésével.

Ugyanakkor, amikor ez a réteg a szociális gondoskodásnak egyetlen előnyét se betegsége, se rokkantsága, se öregségére szóló segítségét nem élvezzi. Amikor a heti 20 pengőt kereső alkalmazottaknak vagy tisztviselőnek teljes adómentességével szemben a munkaadó kisiparost a városban mintegy 95.— pengő adó nyomja, a falusit még ezenkívül a vármegyei pótdadó és a közmunkaváltás is.

Mindezt a szabadkereső pálya egyetlen éltetője a jövedelem és a vagyonosodás ellensúlyozhatná. Hogy pedig ezekből a szempontokból hogy áll a kisiparosság, arra a legszomorúbb tájékoztatást a pénzügyminiszter úr adja a javaslat indokolásában, amikor azt mondja, hogy a 218.000 magyar kézműiparos 80 százaléka jövedelme nem haladja meg az évi 1000 pengőt.

És a nagytanácsú emberek ezekután is csodálkoztak azon, hogy az érettségizett ifjúság inkább volt hajlandó a havi 120.— pengős, de biztos és nyugdíjas díjnokságot, mint ezt a sorsot vállalni.

És bizonyára csodálkozni fognak azon is, — ha nem segítünk, hogy viszonyok változása után is a nehéz pénzekkel önállósított fiatalok az iparból adósságaik és küzdőkedvük hátrahagyásával fognak menekülni?

Ha valahol, hát ez a döbbenetes kép mutatja igazán, hogy hol aránytalan az adózás, hogy hol kell a legradikálisabban hozzányulni az adózás rendezéséhez. Egyetlen réteg nem várja annyi várakozással ezt a javaslatot és azt, hogy mit határozunk, mint ez a megnyomorított rétege a magyarságnak.

Általánosságban meg kell mondani, hogy a pénzügyi kormányzat ezen a téren mutatta meg legkifejezettebben segítő és megértő készségét a kisemberekkel szemben.

A legfeljebb egy segéddel és két tanonccal dolgozó kézműiparosoknak kereseti adóját a 21. §. az eddigi bizonytalan és sok félreértést szülő becslés helyett az osztályba sorozott adóztatással változtatta meg. A kis- és nagyközségekre vonatkozó tételes szabályozás a falusi kisiparosság számára általánosságban valóban jelentős teherkönnyítést fog jelenteni, valószínű, hogy az 50.000 lakoson aluli városok iparosainak is egyrésze hálás lesz a kormányzatnak egy általános kereseti adó mértékének új megállapításáért.

De már az 50.000-n aluli lakosú városoknál is, részben az 50.000-en felüli lakosú városokban és a székesfővárosban pedig általánosságban ez a kétségbe nem vonható segítő szándék gyakorlati kivitele, lesújtó hatást gyakorolt az itt élő iparosoknak éppen a legkisebbjeire. Jól mondja az indokolás, hogy a kézműiparosok 80 százalékanak jövedelme alatta van az évi 1000 pengőnek. Hiszen pl. az 50.000 lakoson aluli Kaposvárott 1127 iparosból 564-nek 500 P-n aluli a kereseti adóalapja, pedig e javaslat osztályozása most 800 P-s adóalapot jelent. Pécsen, a nagy kézműipari városban a 2197 kézműiparosból 1912-nek volt alatta a jövedelme az évi 1000 pengőnek és akkor, amikor az új még csak nem is pótlékolt osztályozás átlagban ebben a városban egy segéd és egy tanoncos kézműiparosnál 1-600 pengő átlagos jövedelemnek felel meg.

A székesfővárosban az új osztályozás évi 1640 pengő jövedelmet feltételez általánosságban, akkor, amikor pl. a férfiszabóiparosoknak 44.29 százaléka eddig csak évi 900 pengő jövedelem után adózott, vagy pl. a kárpitosoknak 54.70 százaléka adóalapja 1000 pengőn alul volt.

Effektív adófizetésnél az élet valóságából vett esetek és részletes adatok szerint ez az eddig fizetett adóknak ismétlem, éppen a legkisebb kézműiparosoknál 20-70 százalékos adóemelést jelent.

Ugy vélem, ezek az általam legszélesebb körben megkeresett adatok után meghallgatást nyernek az iparosoknak általam is tolmácsolt kérései. A kérés a segédek és a tanoncok után megállapított évi összegek mérséklése — de különösképpen az osztályozásnál a lakbérnek mint kiszámítási tényezőnek teljes törlése. És ezt nemcsak az adóaránytalanságok, hanem súlyos családvédelmi és termelési okok is indokolják. A magyar kézműiparosság ma még az őstermelés és közlekedés mellett a legnagyobb számmal adja a gyermekeket a nemzetnek. Ne kényszerítsük ezeket a családokat az amúgy is szegényes és kicsiny lakásaikból még szűkösebb nyomorúságosabb lakásokba, egészségtelenebb életviszonyok közé. Ne adjunk az egyik oldalon a bérháztulajdonosoknak kedvezményt a lakók gyermekei után és sújtsuk ugyanakkor magát a lakót, a gyermektartót külön terhekkkel. És ne nehezítsük meg az amúgy is katasztrófálisan visszaesett lakástermelést ilyen intézkedésekkel, ne segítsünk magunk is kiütni a kenyérkereső és adót szaporító szerszámot annak a 26 iparágnak a kezéből, amely ma megszikkadtan alig várja az építkezések, új házak, nagyobb lakások építését.

És van még egy szempont úgy a lakás-, mint a műhelybéréknél, amit tekintetbe kell vennünk. És az a divat és egyéni ízlést kiszolgáló iparok helyzete. Ezek az iparosok lakásban is, üzletben is a belvárosoknak sokkal drágább üzleteiére vannak szorulva. Hiszen se a nőikalapos, szücs, cipész, szabó, ékszerész, kozmetikus, fodrász nem ütheti fel sátorfáját a külvárosokban. Méltánytalan lenne ezeknek teljes lak- és műhelybérét a többi szakmához képest egyenlően számolni. Akkor, amikor a jövedelmük nem áll arányban speciális többletkiadásukkal.

Amikor ennek az új adóztatási tervnek az amúgy is radikális segítségre szoruló és nem emelésre váró, a kézműiparosságra nézve sérelmes voltát bemutattam, az összehasonlító adatoknál gyakran hangzott el az, hogy a régi adóalapok, melyeket példának hoztam, rosszul kimunkáltak, a valóságnál alacsonyabbra megállapítottak voltak.

Valóban, a kisiparosok általános keresetiadójánál ma olyan számok szerepelnek tisztajövedelemnek, amelyekről egy rápillantással meg lehet állapítani, hogy valótlannul alacsonyok. Birtokomban van pl. egy kimutatás, amelyben egy-egy segéddel, egy tanonccal dolgozó borbély jövedelmét az adóhatóság 500 pengőre vette fel, holott, amint megállapították, a lakbérére egyedül évi 560.— pengő. Ez az iparos tehát feleségével az évi mínusz 60 pengőből él. A példák légióját hozhatnám fel. Mit mutat ez? Hogy a keresetiadó 5 százalékos kulcsa irreálisan magas a kézműiparban és a hatóságok nem is merik kivetni a valódi adóalap szerint. Hogy is mernék, mikor pl. 1933-ban az évi kivetett adónak 19.57 százaléka volt behajthatatlan, tehát az összes termelési ágaknál a legmagasabb az iparban, — mikor még valótlannal alapokra kivetett keresetiadóból is — hogy frissebb adatokra hivatkozzam — Pécsen pl. 10 százalékos törölni kell. Kialakult tehát az életben egy hamis és ezért tarthatatlan állapot, hogy míg a hatóság és közönség egymással versenyezve követelte az adómorált, az alatt in praxi, kölesönös és előre megfontolt szándékkal az ellenkezőt csinálták, valótlannal alapokra adóztak és adóztattak. Mennyivel becsületesebb, olesőbb és egyszerűbb most végetvetni ennek — amikor az osztályozás, de az eskütétele is a valóság útjára akarja vinni az iparosok adóztatását és becsületesen leszállítani az általános keresetiadó kulcsát a reális kettő, illetve az új pótlékkal 3 százalékra és ezt a tényleges jövedelem után szedni.

A másik ilyen irreálitás az, hogy amíg az alkalmazott 3600 pengő után nem fizet jövedelmiadót, addig a mesterét már havi 100, évi 1000 pengő jövedelemen felül ezzel is terheli a törvény. A kérelem itt a jövedelmiadómentességnek felemelése legalább évi 2400 pengőre. Ezekkel a kérelmekkel szemben van egy olyan kérelem is az iparosságnak, amely nem rá, hanem a kincstárra kedvező. És ez mutatja az iparosságnak becsületes adómorálját. A behajtási törvény, amely mentesíti a foglaltság alól az iparos szerszámját, igen sok becsületes embernek adott már módot arra, hogy teljesen kibújjon az adófizetés alól és ezzel nemcsak a kincstárt, hanem tisztességtelen versenyével iparostársainak is érzékeny károkat okozott. Ez, de az iparosok elproletarizálódásának és a kari erkölcsi nívónak csökkentésétől való védekezés is indokolná iparosaink szerint azt, hogy az iparigazolvány elvonásának szankciója mellett behajthatatlanság címén legalább évi fejadót fizessen. Mondjuk a kisközségekben évi 10, nagyközségekben évi 12, az 50.000-es lakosú településénél kisebb városokban 20, az 50.000-nél nagyobb lakosságú városban 22, Budapesten 24 pengőt. És végül volna még egy utolsó módja annak, hogy ezt a hivatásrendet az életlehetőség, a józan optimizmus színvonalára emeljük. És ez a pénzügyminiszter úr által olyan nagylelkűen adott 65 éven felüli iparosok 50 százalékos keresetiadómérséklésének az egy segéddel és két tanonccal több alkalmazottat nem tartó, már a 60 év után történő megadása.

Hiszen az a közismert kisház és szőlő az iparos mentsvára öregségében, már csak a múlt hagyománya. Az iparosnyugdij kérdése pedig még — bár reméljük a közeli — de mégis csak a jövő reménysége. Talán ezzel a kedvezményrel el is hessegetjük azt a rémet, amely ennek a derék magyar néprétegnek annyiszor felmerült képzeletében — a szegényházat.

Ezután Szeghalmi László dr. felhívta az értekezlet figyelmét arra, hogy a törvénytervezet szerint felhatalmazták az adófelszólamlási bizottságot arra, hogy az új kivetés mellőzésével a következő évre változatlanul fenntartott kereseti-, illetve jövedelem- és vagyonadó alapokra nézve, ha a változatlanul fenntartott adóalap az adózó valószínű jövedelménél vagy vagyonánál kisebb, az adózót beidézze és az adó a tényleges jövedelemnek vagy vagyonnak megfelelően felemelje. A tényleges jövedelem megállapítása céljából a járásbíróóságok felfedező esküt vehetnek ki az adózóból.

Az értekezlet végén úgy határozott, hogy a kézmű-

vesiparosoknak az egyenesadók reformjával kapcsolatos kívánságait összefogja, azt egyrészt a pénzügyi kormányzathoz küldi meg, másrészt azokra felhívja a törvényhozók figyelmét, hogy a javaslat képviselőházi tárgyalása során a kézművesiparosság kívánságaira is legyenek figyelemmel.

Müller Antal m. kir. kormányfőtanácsos és Tegzes László dr. országgyűlési képviselők hangoztatták, hogy a törvényjavaslat tárgyalása során az értekezleten elhangzottakra tekintettel lesznek és azokra a kormányzás figyelmét felhívják.

Mit hoz a kézművesiparosságnak az új adóreform

Irta: Tegzes László dr., országgyűlési képviselő

Az egyenesadók reformjáról szóló javaslatnak a családvédelmi és népszaporaság vitális kérdésein túl, egy másik nagyfontosságú magyar társadalmi és gazdasági kérdésre lesz döntő befolyással. Az általános kereseti adóra vonatkozó rendelkezések a közvélemény elé hozzák egy alig emlegetett és a maga hallgatag voltában csendesen vérző, de igen értékes magyar társadalmi rétegnek a magyar kisiparosságnak állapotát. Ennek a társadalmi rétegnek sorsáról van szó, amely az individualista és a kollektivisták világnézetei ütközésének viharában a középre szorul és éppen azért megmaradása, erősödése, vagy megfogyatkozása bizonyos fokig útmutatásszerű lesz ennek a társadalmi harenak kimenetele szempontjából. Ez az a réteg, amely kialakulása óta szűrője volt a társadalmi kapilaritásnak, a falu egészséges város felé szivárgásának, elválasztója volt és találkozója az érdekében sokszor ütköző munkásnak és munkaadónak, ma pedig ütközője, talán viszatartója egyik oldalon a túlzó szociális követeléseknek, a másik oldalon és a merev elzárkózásoknak. Ez a réteg, amely most itt vergődik a nagy tőke verseny és a szociális küzdelmek malomköve között, nemcsak társadalmi, hanem nemzeti történelmi multja is van.

A kézművesiparosságot erősségében éppen úgy, mint mindent, aminek történelmi multja volt, az a szabadverseny kezdte ki először, amely felbontotta hivatásrendi szervezeteit, hogy aztán egyenként tegye az egykor szabad rend tagjait egy másik gazdasági rend szolgájává. És hogy mindez nem érzelem, hanem valóság arra a legkitűnőbb alkalom az adózás kérdéseinél rámutatni. Fellner Frigyes egyetemi tanárunk kimutatja, hogy az alig negyedmillió, alkalmazottaival kb. 1 milliós kisiparosság 1933-ban az egész országban kivetett 490 millió egyenes adóból 68 millió pengő egyenes adót fizetett. 15 millióval többet, mint a kétszer annyi értéket termelő gyárpar. A közvetett adóknál a 335 és fél millióból 60 milliót, 13 millióval többet, mint a gyárpar. Társadalmi biztosításnál az összes terheknek 24,5 százalékát viseli, 17 millióval több, vagyis az ország keresőképes 8,8 százalékát kitevő kisiparosság tehát a 938,1 milliós köteherből 25,97 százalékát viseli, a gyárpar 14,7 százalékkal, a kereskedelem 19,9 százalékkal és a mezőgazdaság 15,2 százalékkal szemben.

A korkép még nem teljes. Mert a másik oldalon ott állnak azok a szociális terhek, amelyek a háború előtti 4 százalékkal szemben átlag a munkabérek 20 százalékkal emelték a szociális terheit a kisiparosságnak, az

alkalmazottak javára szóló legkisebb munkabér, a maximális munkaidő, a fizetéses szabadság, a betegség, baleset és öregség biztosításának rendezésével.

Ugyanakkor, amikor ez a réteg a szociális gondoskodásnak egyetlen előnyét se betegsége, se rokkantsága, se öregségére szóló segítségét nem élvezzi. Amikor a heti 20 pengőt kereső alkalmazottnak vagy tisztviselőnek teljes adómentességével szemben a munkaadó kisiparost a városban mintegy 95.— pengő adó nyomja, a falusit még ezenkívül a vármegyei pótdadó és a közmunkaváltás is.

Mindezt a szabadkereső pálya egyetlen éltetője a jövedelem és a vagyonosodás ellensúlyozhatná. Hogy pedig ezekből a szempontokból hogy áll a kisiparosság, arra a legszomorúbb tájékoztatást a pénzügyminiszter úr adja a javaslat indokolásában, amikor azt mondja, hogy a 218.000 magyar kézműiparos 80 százalékának jövedelme nem haladja meg az évi 1000 pengőt.

És a nagytanácsú emberek ezután is esodálcoktazak azon, hogy az érettségizett ifjúság inkább volt hajlandó a havi 120.— pengős, de biztos és nyugdíjas díjnokságot, mint ezt a sorsot vállalni.

És bizonyára esodálcokozni fognak azon is, — ha nem segítünk, hogy viszonyok változása után is a nehéz pénzekkel önállósított fiatalok az iparból adósságaik és küzdőkedvük hátrahagyásával fognak menekülni?

Ha valahol, hát ez a döbbenetes kép mutatja igazán, hogy hol aránytalan az adózás, hogy hol kell a legradikálisabban hozzányulni az adózás rendezéséhez. Egyetlen réteg nem várja annyi várakozással ezt a javaslatot és azt, hogy mit határozunk, mint ez a megnyomorított rétege a magyarságnak.

Általánosságban meg kell mondani, hogy a pénzügyi kormányzat ezen a téren mutatta meg legkifejezettebben segítő és megértő készségét a kisemberekkel szemben.

A legfeljebb egy segéddel és két tanonccal dolgozó kézműiparosoknak kereseti adóját a 21. §. az eddigi bizonytalan és sok félreértést szülő becslés helyett az osztályba sorozott adóztatással változtatta meg. A kis- és nagyközségekre vonatkozó tételes szabályozás a falusi kisiparosság számára általánosságban valóban jelentős teherkönnyítést fog jelenteni, valószínű, hogy az 50.000 lakoson aluli városok iparosainak is egyrésze hálás lesz a kormányzatnak egy általános kereseti adó mértékének új megállapításáért.

De már az 50.000-n aluli lakosú városoknál is, részben az 50.000-en felüli lakosú városokban és a székesfővárosban pedig általánosságban ez a kétségbe nem vonható segítő szándék gyakorlati kivitele, lesújtó hatást gyakorolt az itt élő iparosoknak éppen a legkisebbjeire. Jól mondja az indokolás, hogy a kézműiparosok 80 százalékanak jövedelme alatta van az évi 1000 pengőnek. Hiszen pl. az 50.000 lakoson aluli Kaposvárotnál 1127 iparosból 564-nek 500 P-n aluli a kereseti adóalapja, pedig e javaslat osztályozása most 800 P-s adóalapot jelent. Pécsen, a nagy kézműipari városban a 2197 kézműiparosból 1912-nek volt alatta a jövedelme az évi 1000 pengőnek és akkor, amikor az új még csak nem is pótlékolt osztályozás átlagban ebben a városban egy segéd és egy tanoncos kézműiparosnál 1-600 pengő átlagos jövedelemnek felel meg.

A székesfővárosban az új osztályozás évi 1640 pengő jövedelmet feltételez általánosságban, akkor, amikor pl. a férfiszabóiparosoknak 44.29 százaléka eddig csak évi 900 pengő jövedelem után adózott, vagy pl. a kárpitosoknak 54.70 százaléka adóalapja 1000 pengőn alul volt.

Effektív adófizetésnél az élet valóságából vett esetek és részletes adatok szerint ez az eddig fizetett adóknak ismétlem, éppen a legkisebb kézműiparosoknál 20-70 százalékos adóemelést jelent.

Ugy vélem, ezek az általam legszélesebb körben megkeresett adatok után meghallgatást nyernek az iparosoknak általam is tolmácsolt kérései. A kérés a segédek és a tanoncok után megállapított évi összegek mérséklése — de különösképpen az osztályozásnál a lakbérnek mint kiszámítási tényezőnek teljes törlése. És ezt nemcsak az adóaránytalanosságok, hanem súlyos családvédelmi és termelési okok is indokolják. A magyar kézműiparosság ma még az őstermelés és közlekedés mellett a legnagyobb számmal adja a gyermekeket a nemzetnek. Ne kényszerítsük ezeket a családokat az amúgy is szegényes és kicsiny lakásaikból még szűkösebb nyomorúságosabb lakásokba, egészségtelenebb életviszonyok közé. Ne adjunk az egyik oldalon a bérháztulajdonosoknak kedvezményt a lakók gyermekei után és sújtsuk ugyanakkor magát a lakót, a gyermektartót külön terhekkkel. És ne nehezítsük meg az amúgy is katasztrófálisan visszaesett lakástermelést ilyen intézkedésekkel, ne segítsünk magunk is kiütni a kenyérkereső és adót szaporító szerszámot annak a 26 iparágnak a kezéből, amely ma megszikkadtan alig várja az építkezések, új házak, nagyobb lakások építését.

És van még egy szempont úgy a lakás-, mint a műhelybérnél, amit tekintetbe kell vennünk. És az a divat és egyéni ízlést kiszolgáló iparok helyzete. Ezek az iparosok lakásban is, üzletben is a belvárosoknak sokkal drágább üzleteiére vannak szorulva. Hiszen se a nőikalapos, szücs, cipész, szabó, ékszerész, kozmetikus, fodrász nem ütheti fel sátorfáját a külvárosokban. Méltánytalan lenne ezeknek teljes lak- és műhelybérét a többi szakmához képest egyenlően számolni. Akkor, amikor a jövedelmük nem áll arányban speciális többletkiadásikkal.

Amikor ennek az új adóztatási tervnek az amúgy is radikális segítségre szoruló és nem emelésre váró, a kézműiparosságra nézve sérelmes voltát bemutattam, az összehasonlító adatoknál gyakran hangzott el az, hogy a régi adóalapok, melyeket példának hoztam, rosszul kimunkáltak, a valóságnál alacsonyabbra megállapítottak voltak.

Valóban, a kisiparosok általános keresetiadójánál ma olyan számok szerepelnek tisztajövedelemnek, amelyekről egy rápillantással meg lehet állapítani, hogy valótlannul alacsonyok. Birtokomban van például egy kimutatás, amelyben egy-egy segéddel, egy tanonccal dolgozó borbély jövedelmét az adóhatóság 500 pengőre vette fel, holott, amint megállapították, a lakbérére egyedül évi 560.— pengő. Ez az iparos tehát feleségével az évi mínusz 60 pengőből él. A példák légióját hozhatnám fel. Mit mutat ez? Hogy a keresetiadó 5 százalékos kulcsa irreálisan magas a kézműiparban és a hatóságok nem is merik kivetni a valódi adóalap szerint. Hogy is mernék, mikor pl. 1933-ban az évi kivetett adónak 19.57 százaléka volt behajthatatlan, tehát az összes termelési ágaknál a legmagasabb az iparban, — mikor még valótlannal alapokra kivetett keresetiadókból is — hogy frissebb adatokra hivatkozzam — Pécsen pl. 10 százalékot törölni kell. Kialakult tehát az életben egy hamis és ezért tarthatatlan állapot, hogy míg a hatóság és közönség egymással versenyezve követelte az adómorált, azalatt in praxi, kölesönös és előre megfontolt szándékkal az ellenkezőt csinálták, valótlannal alapokra adóztak és adóztattak. Mennyivel becsületesebb, olcsóbb és egyszerűbb most végetvetni ennek — amikor az osztályozás, de az eskütétele is a valóság útjára akarja vinni az iparosok adóztatását és becsületesen leszállítani az általános keresetiadó kulcsát a reális kettő, illetve az új pótlékkal 3 százalékra és ezt a tényleges jövedelem után szedni.

A másik ilyen irreálitás az, hogy amíg az alkalmazott 3600 pengő után nem fizet jövedelmiadót, addig a mesterét már havi 100, évi 1000 pengő jövedelemen felül ezzel is terheli a törvény. A kérelem itt a jövedelmiadómentességnek felemelése legalább évi 2400 pengőre. Ezekkel a kérelmekkel szemben van egy olyan kérelme is az iparosságnak, amely nem rá, hanem a kincstárra kedvező. És ez mutatja az iparosságnak becsületesebb adómorálját. A behajtási törvény, amely mentesíti a foglaltság alól az iparos szerszámját, igen sok becsületlen embernek adott már módot arra, hogy teljesen kibújjon az adófizetés alól és ezzel nemcsak a kincstárt, hanem tisztességtelen versenyével iparostársainak is érzékeny károkat okozott. Ez, de az iparosok elproletarizálódásának és a kari erkölcsi nívónak csökkentésétől való védekezés is indokolná iparosaink szerint azt, hogy az iparigazolvány elvonásának szankciója mellett behajthatatlanság címén legalább évi fejadót fizessen. Mondjuk a kisközségekben évi 10, nagyközségekben évi 12, az 50.000-es lakosú településénél kisebb városokban 20, az 50.000-nél nagyobb lakosságú városban 22, Budapesten 24 pengőt. És végül volna még egy utolsó módja annak, hogy ezt a hivatásrendet az életlehetőség, a józan optimizmus színvonalára emeljük. És ez a pénzügyminiszter úr által olyan nagylelkűen adott 65 éven felüli iparosok 50 százalékos keresetiadó mérséklésének az egy segéddel és két tanonccal több alkalmazottat nem tartó, már a 60 év után történő megadása.

Hiszen az a közismert kisház és szőlő az iparos mentsvára öregségében, már csak a múlt hagyománya. Az iparosnyugdij kérdése pedig még — bár reméljük a közeli — de mégis csak a jövő reménysége. Talán ezzel a kedvezményrel el is hessegetjük azt a rémet, amely ennek a derék magyar néprétegnek annyiszor felmerült képzeletében — a szegényházat.

Modern kalapfrizura

Az Országos Tartósondoláló versenyen készült különleges frizura kreációk

Modern nyári frizurák

Lapunk e számában több modern nyári frizurát mutatunk be különleges formában elkészítve. A frizurák között az Országos Tartósondoláló Versenyen készült újabb formákat is bemutatjuk, hogy ezzel is ismertessük a magyar fodrászat haladását és fejlődését, mert mint a kreációk mutatják, annak ellenére, hogy az egész világ forrong, a fodrászművészet nem állt meg és hölgyeink ma is éppen úgy felkeresik a fodrászt, mint máskor. A divatnak haladni kell és halad is. A kreációk között egy kalapfrizurát is bemutatunk és mint mai kalapoknál láthatók, frizura nélkül nem érvényesülnek. Minden kalaphoz szükség van frizurára, ami a fodrász-
ipar segítségére van a divat fejlődése szempontjából. Ma már a kalapot frizura nélkül el sem lehet képzelni, sőt a nyári strand-szalagok és a különleges könnyű kalapok is a modern frizurához vannak arányosítva. A frizurák elkészítése természetesen nagyjából esavarások útján történik — egy kevés kivétellel, — ahol még egyes hullámokat is megkíván, de a csavarás maga is egy munkakör, mert nem mindegy hogy van csavarva, mert helytelen csavarás esetén az egész frizura egy kóctömeggé válik és bármennyire is igyekszik a fodrász a rosszul csavart hajból modern frizurát alkotni, sikerre az nem vezet csakis úgy, hogy a csavarás helyesen van elkészítve. A csavarásnak mindig abban az irányban kell haladni, amely irányban a frizurát készíteni akarjuk. Apró lokniknál csigarendszert kell betartani, nagyobb lokniknál a lokni fekvésének irányában csavarokkal kell becsavarni. A vasondolálás ma nehéz probléma különösen azoknál a hajaknál, amelyek nagyon egyenes szálúak. Vassal csak azok készítik a frizurájukat, akik valamilyen ok következtében irtóznak a tartóshullámosítástól.

A formát vassal is ki lehet hozni, természetesen nagyon fontos, hogy jó erősen legyen becsavarva a haj és ha azt akarjuk, hogy sokáig is tartson a csavarás, akkor lehetőleg ne szárítsuk meg egészen hajmosás után a haját, hanem csak félig, permetezzük be egy kis folyékony olajjal s így csavarjuk be. Így sokkal tovább tart a csavarás és könnyebben alkalmazkodik a haj a kívánt munkához.

Ugy a vas, mint a vízondolálást, — annak ellenére, hogy lokni divat van, nem szabad egészen elejtenünk, azon részekre a fejen, amelyek most simán fekszenek, mindenkor bele kell nyomni egy vas, vagy egy víz hullámot. A fodrászatnak főalapja az ondolálás volt, az ondolálás életbelépése óta fejlődött a fodrász-
ipar és azt elhanyagolni semmiesetre sem szabad. Mint lapunkban bemutatott modern frizurák mutatják, mindig van a fejen hely, sőt lenni kell, ahol hullámot is lehet készíteni és igen fontos még az is, hogy visszavezessük a divatot az archoz, illetőleg a frizurának mindig az archoz kell esnie. Az archól erősen kifésült frizura nem háládatos a fodrászra nézve, mert az könnyen egyedül is alkotható, azonban, ha a frizura az archoz van kreálva, feltétlenül szükséges fodrász is hozzá.

A mai modern frizura elkészítése legalább háromszor annyi munkát ad, mint amikor egy-két cakkal készített frizurák voltak, így az árakat ugyancsak a munka után kell megszabni. A napi fésülések ill. kifésüléseket ki kell használni és nem mint egyes üzletekben 10 filléreket kérnek egyes fésülésekért, hanem a művé-

szethez arányosítani és a szerint kell megállapítani az árakat is, mert mint a tapasztalat mutatja, annak ellenére, hogy a hölgyeink igen ügyesek a fésülés terén, mégis a mai frizurák felfésülését nem tudják, sőt a fodrásznak is munkát ad egy összegabalyodott hajból kifésülés útján modern frizurát készíteni.

Országos tartóshullámverseny

A Nőifodrászok Mesteregyesülése folyó év május hó 5-én tartotta a IX-ik tartósondoláló versenyét Budapest, II., Marcibányi-téri Budai Lövölde összes helyiségében. A versenyt Hercogh József elnök nyitotta meg, ismertette annak célját és üdvözölte a nagy számban megjelent Budapesti és vidéki kartársakat és utána délután fél 2 órakor megnyitotta először az árukiállítást és utána a versenyt. Az árukiállításon igen szép számban vettek részt a kiállítók, akiknek nagyobb részében az ú. n. gépesek és a különleges hajszárító búrák szerepeltek. A verseny pont 2 órakor kezdődött, amelyen három csoportban közel százötvenen indultak. Az első csoportban indultak azok, akik már díjat nyertek, a második csoportban, akik még első vagy második díjat nem nyertek, a harmadik csoportban a vidéki önálló mesterek és segédek. A verseny mindhárom csoportban általános meglepetést keltett mind a tartóshullámosítás készítése, mind a hajnak az előkészítése, továbbá a versenyszabályokban előírt frizurák vízberakása és felfésülése. Mindhárom csoportban elsőrangú erők vettek részt és perenyi pontossággal dolgoztak, egyetlen egy versenyző sem volt, aki az idő be nem tartása, valamint az elkészített frizurája miatt ne lett volna versenyképes. Nehéz munkája volt a zsűrinek annak ellenére, hogy a zsűri tagjai mind elsőrendű szakemberekből volt kiválogatva.

A zsűri döntése elég soká tartott, közel 12 óra volt mikor az eredmények ki lettek hirdetve. Díjakat a következő kartársaink nyertek:

I. csoport: 1. Jávorfai Miklós, 2. Ács Dezső, 3. Soribor Miklós, 3. Holló Gyula holtversenybe.

II. csoport: 1. Merlics István, 2. Metzler Rózsi, 3. Rusenszki Mihály, 4. Kilz Ottó, 5. Vida László, 6. Valler Krisztina, 7. Mutz László.

III. csoport: 1. Ifj. Csicsátka Sándor Érsekújvár, 2. Lőcsei Gábor Kaposvár, 3. Ifj. Mink Ferenc Debrecen, 4. Richter Kálmán Ungvár és ifj. Luntzer József Dunaharaszti holtversenyben, 5. Káposzta László Győr, 6. Loskai Béla Pápa, 7. Oláh Zoltánné Sátoraljaújhely.

Az általános divatirány a nyári évadra legmodernebb formában úgy lett megállapítva, hogy hátul a nyakban fazon-vágás legyen, elől az archól kiloknizva vagy hullámosva, hátul ugyancsak felfelé vagy srégen víz- vagy vas-hullámmal legyen elkészítve.

**Ipartestületi iroda: VII. Hársfa-utca
43. Telefon: 422-968
Ipartestületi elhelyező: VII. Csen-
gery-utca 15. Telefon: 220-804**

Modern
nyári
frizurák

Fodrászsegédek értekezletének határozata

A Fodrászmunkások Országos Egyesülete (1904), valamint a Hölgyfodrászok Országos Egyesülete (1931) által 1940. május hó 15-én Budapesten, VI., Csengery-utca 68. szám alatt (Vasúti- és Hajózási Klubban) tartott szakmai értekezlete a következő határozatot hozta:

1. Az újonnan megállapításra kerülő minimális munkabérek megállapító bizottság sürgős összehívását kérjük elrendelni;

2. A fodrászokban köztudomás szerint úgy a segédek, valamint a tanoncok egészségügyi állapota megdöbbentően rossz, különösen a tuberkulózis megbetegedés pusztít az ipar munkásai között. Ezért tisztelettel kérjük a fodrászokban foglalkoztatott munkavállalókra és tanoncokra is megállapítani a heti 48 órás munkaidőt.

3. Tisztelettel kérjük a 3000—1939. szám alatt megjelent nyári szabadságról kiadott rendelet módosítását olyképpen, hogy 1—2 segéddel dolgozó üzletekben foglalkoztatott alkalmazottak is részesedjenek a nyári üdülési szabadságban.

4. Kérjük a gyermeknevelési pótlék bevezetését a fodrászokban alkalmazottak részére.

5. Kérjük a borraivaló eltörlését a fodrászokban.

A szakmai értekezlet felhatalmazza a fent nevezett egyesületeket, hogy ezen határozatok végrehajtása érdekében minden lehetőt kövessenek el.

A Budapesti Kereskedelmi és iparkamara figyelmeztetése a mestervizsgákra jelentkezőkhöz

A mestervizsga három egyformán fontos részből áll. Az első rész felöleli a szakrajtot és kalkulációt. A kalkulációs rész eddigi nagyjelentőségét még fokozza a napjainkban rendkívül nagy horderejű árkérdés. A hibátlan kalkulálás révén állapítható csak meg a helyes önköltségi ár s csak ennek alkalmazása révén mentesülhet az iparúzó, úgy az árdragítás, mint az árrontó visszaélés elkövetésétől. A vizsga második része a gyakorlati munka elvégzése, a mestermunka elkészítése, amelyet a céh világban „remeklésnek” neveztek. A harmadik rész az általános szakismereti vizsga, amelyen a jelölt számotadni tartozik arról, hogy mindazoknak a tudnivalóknak birtokában van, amelyekre minden önálló iparúzónek üzlete vezetése közben feltétlenül szüksége van. Idetartoznak az iparjoggal, ipari közigazgatással, az adózással, a társadalombiztosítással, a szociális gondoskodással, a könyveléssel, az ipari szervezetekkel kapcsolatos ismeretek. Ezek az úgynevezett minimális tudnivalók a mai komplikált gazdasági berendezésben szintén napról-napra nagyobb jelentőséggel bírnak. A mestervizsgáról intézkedő törvény végrehajtási utasításában foglalt vizsgaanyag tudnivalóiról az Ipari Tanfolyamok Országos Vezetősége a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara által szerkesztett két könyvet

adott ki, amelyek darabonként 50 fillérért a Kereskedelmi és Iparkamaránál és az egyes szakmai ipartestületeknél megvásárolhatók.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara különösen hangsúlyozza a vizsgázók előtt, hogy az általános szakmai tudnivalók gondos és lelkiismeretes megtanulása után jelentkezzenek csak a vizsga letételére, mert azok, akik a mestervizsga e részére nem készülnek megfelelő módon fel, nem számíthatnak mesterlevél elnyerésére. Ezért kívánatosnak és hasznosnak tartja a kamara, a vizsgát megelőzően tanfolyamok látogatását és az iparügyi minisztérium által kiadott szakkönyvek gondos tanulmányozását.

*

Az ipartestület nyomatékosan felhívja a mestervizsgázók figyelmét arra, hogy a mestervizsgára hajmunkát okvetlenül hozzanak, mert különben a bizottság olybá tekinti, mintha a vizsgázó hajmunkázni nem tudna.

A munkavállalók kedvezményes utazása

Az iparügyi miniszter 19.183/XIII.—1940. Ip. Min. számú rendeletével újból engedélyezte az ipari munkavállalók fizetéses szabadságidejének tartama alatt történő, egyszeri oda- és visszautazásra érvényes 50 százalékos menetkedvezményt. A kedvezmény kiterjed velük utazó családtagjaikra (feleség és 14 évnél nem idősebb gyermekek).

A kedvezmény május 1-től december 15-ig terjed és arra igénye van minden munkásnak, ideértve a tanoncokat is, akinek szabadságra van joga és évi összilletménye a 3000 pengőt nem haladja meg.

Az odautazásnál a kedvezmény már a fizetéses szabadság első napját megelőző nap 12-ik órájától, ha pedig ez a nap törvényes munkaszüneti napra esik, úgy az azt megelőző nap 12-ik órájától vehető igénybe. Vissza-utazásnál a kedvezmény csak akkor érvényes, ha a visszautazást a hatodik napon kezdi meg az utas. Az utazás oda is, vissza is egyszer megszakítható.

A kedvezményes utazáshoz szükséges arképes igazoló jegyeket és utalványokat a munkaadó állítja ki és szolgáltatja ki, a nyomtatványokért járó díj (4—4 fillér) ellenében.

Azoknak a munkavállalóknak, akik már az elmúlt évben is éltek a kedvezményes utazás lehetőségével, új arképes igazolványt nem kell váltani, mert a tavalyi érvényes, csupán a megfelelő rovatban fel kell tüntetni az 1940-es évet.

Azok a munkaadók, akik az alkalmazottak létszáma alapján a Családi pénztár kötelékébe tartoznak a Családi pénztárnál veszik át a megfelelő mennyiségű arképes igazolványt és a kedvezményes utazásra jogosító „Utalvány“-t. Azok a munkaadók, akik nem tagjai a családi pénztárnak, az OTI bejelentések felmutatása mellett ipartestületünkönél veszik át ezeket a nyomtatványokat.

A visszautazás után a munkavállaló tartozik az utalványt munkaadójának visszaszolgáltatni, a munkaadó pedig a másodlati példánnyal együtt haladéktalanul az ipartestületnek továbbítja.

Az egyes képesítéshez kötött iparok részekre való bontását (további specializálódását) a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nem helyesli

Bizonyos törekvések nyilvánultak meg különböző képesítéshez kötött ipari mesterségek részekre bontása tárgyában. Több ily irányú felterjesztés jutott el az iparügyi miniszterhez, aki ezekben az ügyekben véleményadásra felszólította a budapesti kamarát.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Nagy Antal felsőházi tag, kamarai alelnök vezetésével szakértekezletet tartott ez ügyben, amelyen az érdekeltek az iparok részekre való bontásával szembehelyezkedtek és résziparok alkotása ellen foglaltak állást. *Nincs akadálya annak, hogy valaki az iparok egészére szóló jogszolgáltatás alapján résziparokat is gyakoroljon, azonban magasabb iparrendészeti és iparfejlesztési érdekek szólnak amellett, hogy az iparok egységes képesítése megőriztessék és így az iparúzó szociális boldogulása érdekében is olyan magasabb szaktudás birtokába jusson, amely megélhetését nagyobb területen biztosíthatja.*

Kihágási ítéletek

1. Wasserman Miksa jogosulatlan iparúzás (200 P (10 nap), fellebbezett. 2. Gabrics Péter, mert ezt fedezte iparigazolványával 50 P (2 nap), fellebbezett. 3. Juhász Rózsi jogosulatlan iparúzás 10 P (2 nap). 4. Juhász Mihály jogosulatlan iparúzás 20 P (2 nap). 5. Magocsi János jogosulatlan iparúzás 10 P (2 nap). 6. Tamási Sándor, mert ezt fedezte iparigazolványával 12 P (2 nap). 7. Lolk Mátyás, 8. Nikolajev Ranko társas viszonyt nem jelentették be 20—20 P (2—2 nap). 9. Zsák János jogosulatlan iparúzás 10 P (2 nap). 10. Poppol János minimális munkabért nem fizette meg 30 P (3 nap), nem jogerős. 11. Zsibovás János jogosulatlan iparúzás 30 P (6 nap). 12. Kalocsai K. László, mert ezt fedezte iparigazolványával 100 P (10 nap), fellebbezett. 13. Rácz Imre tanonc szabadságát nem jelentette be 5 P (1 nap). 14. Rossenfeld Oszkárné tanonc szabadságát nem jelentette be 5 P (1 nap). 15. Granczer Anna jogtalan iparúzás 5 P (1 nap). 16. Kohalyda Balázs, mert iparigazolványával fedezte 10 P (1 nap). 17. Schwarcz Gyula jogosulatlan iparúzás 20 P (2 nap). 18. Bartos Gyula a minimális munkabért nem fizette meg, a rendeletet nem függesztette ki, alkalmazottait nem jelentette be 80 P (8 nap), fellebbezett. 19. Cseh Firtos Andorné, 20. Veng Ferenc társas viszonyt nem jelentette be 30—30 P (3—3 nap). 21. Varga Rezső jogosulatlan iparúzás 20 P (2 nap).

Szabadságra kell küldeni a tanoncokat

Az 1936. évi VII. tc. 22. §-a értelmében a tanonctartó mester köteles minden egyes tanoncát 14 napi fizetéses szabadságra küldeni. Köteles továbbá ezt a szabadság megkezdése előtt legalább 8 nappal a tanonccal közölni az ipartestületnek és a tanonciskola igazgatójának írásban bejelenteni.

Az a tanonctartómester, aki ezen kötelezettségének eleget nem tesz, kihágást követ el, melyet a törvény 600.— pengő pénzbüntetéssel sújt.

Felhívjuk a tanonctartómesterek figyelmét erre a kötelezettségükre azzal, hogy annak feltétlenül tegyenek eleget, s a bejelentéseket ugyancsak feltétlenül végezzék el.

HIREK — EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Házasság. Hufnágel Kató, az ipartestület elöljárósága tagjának és nőifodrász ipartestület volt elnökének leánya és Balogh János május hó 12-én esküdtek örök hűséget a pestszentlőrinci róm. kat. plébánia templomban. A kartársak nagyszámban jelentek meg a templomban, hogy tanúi legyenek a köztisztelőben álló Hufnágel József családi ünnepének. Sok szerencsét kívánunk az ifjú párnak.

A törvényes képviselőnél lakó iparostanonc iskolamulasztása miatt a munkaadó büntetőjogi felelősségre nem vonható. Iparostanonc iskolamulasztása miatt a munkaadó ellen a 1922:XII. tc. 94. §. és 128. §. 4. pontja alapján folyamatba tett kihágási ügyben a Kihágási Tanács 3028—1940. kih. sz. ítéletével a munkaadó terhelte a kihágás vádja és jogkövetkezményei alól felmentette, mert a szakminiszter által elrendelt pót eljárás adataiból megállapította, hogy a tanonc a mulasztás elkövetésének idején az ugyancsak Budapesten lakó anyjánál lakott. Az 1922. évi XII. tc. 94. §-ának 3. bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy „ha a tanonc nem a munkaadónál, de törvényes képviselőjével egy közösségben lakik, az iskola pontos látogatásáért a törvényes képviselő felelős.” Anyagi jogszabályt sértettek tehát az alsófokon eljáró rendőri büntetőbíróóságok, amikor a fenti tényállás ellenére a munkaadót bűnösnek mondták ki és megbüntették.

FELHÍVÁS! Ezúton felhívjuk a sportolni akaró segéd- és tanulóifjúságot, hogy jelentkezzenek hivatalos helyiségünkben. Hivatalos órák: minden péntek este 8—10 óra között!

Mindnyájan adakozzunk a BFTK zászlóalap javára!

Előzetes jelentés. A Súlyom Turista Egyesület táncal egybekötött hagyományos Otthon-ünnepélyét 1940. június hó 16-án rendezni, melyre már most felhívja a fodrásztársadalom figyelmét. Részletes műsor a legközelebb megjelenő szaklapban. Azonkívül minden fodrászüzletnek e hónap folyamán részletes tájékoztatót küldünk a turistaság ismertetéséről.

BFTK közgyűlése

A Budapesti Fodrászok Testgyakorló Köre március hó 29-én tartotta IV. rendes évi tisztújító közgyűlését. Dr. Horváth Lajos korelnök megnyitó beszéde után Nika István főtitkár tartotta meg titkári beszámolóját, majd Tasits Miklós intéző teszi évi jelentését, melyben bejelenti, hogy csapataink kitűnően szerepeltek az 1938—39-es évben; az első csapat a IV. osztályban a második csapat az V. osztályban, míg az ifjúsági csapatunk a III. osztályban jött feljebb.

Török Sándor pénztáros tartja meg ezután évi pénztári beszámolóját és az 1940. évi költségvetést ismerteti, amit a választmány egyhangúan elfogad és a felmentvényt megadja. Majd Nika István főtitkár felolvassa az új tisztikar névsorát.

Fővédnök: Dr. Felkay Ferenc szföv. tanácsnok. Elnökök: Eckert Bálint. Alelnökök: Biller Lajos, Hirsch Ferenc és Echten György. Díszelnökök és tiszteletbeli elnökök a régiek. Ü. v. alelnök: Török Sándor. Főtitkár: Nika István. Jegyző: Payer Antal. Pénztáros: Magyar Sándor. Háznagy: Obszter Géza. Ellenőrök: Bartal Mihály és Müller Bálint. Választmányi tagok: Gerschbacher Márton, Karlbauer Antal, Kapás Sándor, Kovács Ferenc, Kovács József, Láng Jenő, Nika Istvánné, Deák András, Spatenka László, id. Reiterits Gyula, Szász Mátyás, Teleki Vilmos. — Póttagok: Sebestyén László, Sebes László és Lachenbacher László. Számvizsgálók: Balog Lajos, Molnár János és Szakács József. — Fegyelmi bizottság elnöke: Zsilka György, tagjai: Dr. Horváth Lajos és Schulcz Vencel. Ügyész: Dr. Csallóközi Jenő.

A közgyűlés fentieket közfelkiáltással választotta meg. Ezután dr. Horváth Lajos korelnök üdvözlő az új tisztikart és megköszöni a közgyűlésnek a beléjük helyezett bizalmát. Majd Török Sándorhoz szólva, kéri, hogy az eddig ismert ambíciójával vezesse az egyesületünket. Megköszöni a közgyűlésnek sportszerűen fegyelmezett magaviseletét és kéri, hogy úgy a pályákon, mint az életben is hasonló fegyelmezettséget tanúsítsanak. Végül a Hiszekegy elmondásával az ülést bezárja.

Nika István, főtitkár.

Az egri alosztály közgyűlése

Országos Szövetségünk egri alosztálya f. évi április hó 8-i tisztújító közgyűlése a következő vezetőséget választotta meg.

Elnök: Magda Miklós. Alelnökök: Rapsok Sándor, Villeg Ferenc, Szántói József. Pénztáros: Martinecz Antal. Jegyzők: Chochola Jenő, Haluska Géza. Számvizsgálók: Dellei István, Kalauz József. Székellenőr: Rapsok Sándor, Magda Miklós. Választmányi tagok: Saáry Gyula, Dellei István, Kalauz József, Kovács Péter, Huszár László és Szamosvölgyi János.

Szeretettel üdvözljük a fenti vezetőséget önzetlen közérdekű munkájukra Isten áldását kérjük.

Központi Elnökség.

A MFM országos szövetsége 1940. május 16-i alakuló választmányi ülése a következő tisztikart választotta meg. Főtitkár: Magyar Ferenc, titkár: Kohán László, főpénztáros: Langmár Károly, ellenőr: Szabó Sándor, háznagy: Rebelles Károly.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZOTTAT KERES:

Perfekt nőifodrást felveszek. Dr. Szikszainé Székely Olga, Miskolc, Széchenyi-u. 2.

Felveszek azonnalra perfekt vízondoláló és daueroló segédet, csak kitűnő munkás jelentkezzen. Edöcs Károly fodrászmester Hámor—Lillafüred.

Kifogástalan, perfekt, jómegjelenésű hölgyfodráznőt, ki manikűröz is, felveszek. — Ugyanott perfekt úri nőifodrást kifogástalan munkaerőt ugyancsak felveszek. — Kizárólag jó munkaerő írjon fizetés megjelöléssel. Cím: Pityi Gusztáv fodrászmester, Balassagyarmat, Szeitovszki-u. 24.

ÁLLÁST KERES:

Ondoláló, manikűr, kezdő víz hullámozó június elejére vidéki vagy szezonüzletbe állást keres. Levélbeli értesítést kér: N. N. Netkovszky Adolfné címére Budapest, II., Szalag-u. 19. fszt. 2. sz.

Manikűr, gyakorlott állást, kisegítést keres. Mindenben segít. Jókai-tér 6. I. 4.

Fiatal, jó munkás úrifodrázshelyezkedne jómenelelű üzletbe. Török Gy. Budapest, Dohány-u. 34. f. 8.

Négyéves úrifodrázshelyezkedne olyan jobb üzletbe, ahol a nőifodrázshelyezkedne. Kósza Béla, VII., Rottenbiller-u. 54. I.

Fiatal úrifodrázshelyezkedne, aki hajvágásból oklevelet nyert, állást keres. Cím: Várkonyi Béla, IX., Knézics-utca 4.

ELADÁS — VÉTEL:

Figyelem! Egybefutó asztalok, légpárnás és farugószékek, fejmosótálak, modern női fülkék, motoros-búrák, kirakatbabák, laposcsövű búrák, manikűr-asztalok, fülkefalak, forgószékek új és használt állapotban legolcsóbban nálam kapható. Bambara József, VIII., Karpfenstein-utca 14. szám.

Eladó jól bevezetett úri-női fodrázshelyezkedne Ujpesten. — Szabó Endre, Ujpest, Ósz-utca 28.

20 éve fennálló nőifodrázshelyezkedne családi okok miatt eladom. Érdeklődni lehet: Valder hölgyfodrázshelyezkedne, Miskolc, Széchenyi-u. 31.

Bevonulás miatt főútvonalon lévő úri és hölgyfodrázshelyezkedne eladnám. Biztos megélhetés. Legmodernebb berendezés. Motoros búrák. Külön női terem. Esetleg bérbe is. Bővebbet: VIII., Lujza-utca 38. III. 27.

Uri és női fodrázshelyezkedne eladó, 3000. Megtudható Cs. B. Cserhát-utca 24.

KÜLÖNFÉLE:

„Staniol fűtővíz és villany nélkül“ tökéletesen dauerolható. Utasítás 10 pengő beküldése ellenében. Olcsóbb, mint staniollal. Császi Jenő Budapest, Vörösmarty-utca 53. II. 32.

Belvárosi hölgyfodrázshelyezkedne kozmetikus vagy pedikűrös társat keresek. IV., Váci-utca 51. Telefon: 384—403.

Főszerkesztő és felelős kiadó: ECKERT BALINT
Máté-nyomda, Budapest, VIII., József-u. 61. Tel.: 139-259.